

6. Огаренко Т.Ю. Аналіз особливостей попиту на освітні послуги з метою прогнозування / Т.Ю. Огаренко // Вища школа: наук.-практ. видання. – К., 2009. – № 10. – С. 86–98

7. Александров В. Освітня послуга / В. Александров // Економіка України. – 2007. – № 3. – С. 53-60

8. Багдикян С. В. Необходимость изучения образовательных услуг в рамках регионального развития [Електронний ресурс] / С. В. Багдикян. – Режим доступу: http://journals.khnu.km.ua/vestnik/pdf/ekon/2010_6_2/064-067.pdf

Особливості застосування VRIO-аналізу та моделі Hofen/Schendel при формуванні маркетингової стратегії

*Странчук С.І., к.е.н., доцент кафедри менеджменту і адміністрування
Національного фармацевтичного університету*

*Колосовська А. А., магістр спеціальності «Менеджмент організацій»
Національного фармацевтичного університету*

*Кардаш С.О., здобувач вищої освіти 3 курсу за освітньо-професійною програмою
«Менеджмент» Національного фармацевтичного університету*

В науковій літературі існує багато підходів, які використовуються при здійсненні стратегічного аналізу маркетингового середовища. Переважна їх більшість це матричні моделі, які прості у використанні, але несуть суб'єктивний характер, оскільки побудовані за даними експертних оцінок. Підходи до формування маркетингової стратегії висвітлено в роботах багатьох учених: Ж.-Ж. Ламбена, Г. М.Е. Портера, Л.В. Балабанової, Ю.Б. Іванова та інших. Досліджуючи традиційні моделі маркетингового аналізу, варто зупинитись на досить рідко застосовуваних, але не менш цінних для отримання необхідної інформації – методика VRIO-аналізу та модель Hofen/Schendel.

Методику VRIO можна вважати однією з основних в стратегічному аналізі конкурентоспроможності підприємства. Вона дозволяє визначити ступінь внеску у формування стійкої конкурентної переваги конкретних активів, ресурсів, здатностей і компетенцій за допомогою VRIO-аналізу. VRIO – це акронім, що містить чотири складові: Value (цінність); Rarity (рідкість); Imitability (здатність до відтворюваності); Organization (організація, упорядкованість). Отримані результати дозволяють кластеризувати складові ресурсів підприємства за відповідністю VRIO-критерію. VRIO-аналіз є складовою частиною комплексного стратегічного аналізу факторів внутрішнього та зовнішнього середовища підприємства.

Чарльз В. Хофер і Ден Шендел розробили модель Hofen/Schendel, оскільки вважали, що такі моделі, як BCG і GE/McKinsey, не придатні для аналізу нових типів можливої виробничо-комерційної діяльності на нових ринках. Модель будується на припущенні, що можуть бути тільки два шляхи оптимізації набору видів бізнесу підприємства: купівля нового (і/або посилення існуючого) виду бізнесу; продаж (і/або ослаблення існуючого) виду бізнесу.

У моделі пропонуються такі типи ідеального бізнес-набору для підприємства: набір зростання; набір прибутку; збалансований набір. У структурі моделі по осі ординат відображаються стадії розвитку ринку, а по осі абсцис - відносна конкурентна позиція окремого виду бізнесу. Застосування даного підходу разом із іншими методами

стратегічного аналізу дозволить визначити, чи варто підприємству адаптуватися до зовнішнього середовища або є можливість почати змінювати його.

Отже, в доповнення арсеналу методів стратегічного аналізу для отримання більш достовірної інформації при прийнятті важливих управлінських рішень щодо формування маркетингової стратегії, варто звернути увагу на вищезначені методи та використовувати поряд із загальновідомими.

Технологія продажу як інструмент управління продажами
Тімченко О.Д., старший викладач Харківського державного університету
харчування та торгівлі,
timolga4321@gmail.com

Технологія продажу - це стандартний набір описаних дій, що регламентує взаємодії з покупцями співробітників компанії, безпосередньо зайнятих в роботі з клієнтами. Такий стандарт створює одне з ключових конкурентних переваг компанії, націлений на інтенсивне збільшення обсягу продажів.

Технологія продажу безпосередньо впливає на взаємодію з новими і існуючими клієнтами, а значить, має прямий вплив на виручку від реалізації. Сформований на її основі стандарт продажів дозволяє перетворювати потенційних клієнтів в покупців.

Основою ефективного розвитку відносин з клієнтурою може бути тільки повна, всебічна і об'єктивна інформація про саму клієнтуру і її відношення до товарів і послуг і діяльності фірми в цілому. Саме така інформація народжується і постійно оновлюється в ході систематичного клієнтського аналізу. Зрозуміло, що практично будь-який грамотний менеджер з продажу веде такий аналіз безперервно в ході своїх постійних контактів з клієнтурою.

Відмітна якість гарного продавця - постійний аналіз своєї роботи і спроба зробити якісь позитивні висновки. Можна без перебільшення сказати, що для кожного професіонала в збуті власне результати офіційного клієнтського аналізу і його власних роздумів формують ту базу, на якій будуються взаємодії і розвиваються відносини з покупцями. Без зайвих доказів зрозуміло, що задоволеність покупця є тим стержнем, навколо якого будується вся робота менеджера по продажу.

Якість роботи компанії, яке оцінює клієнт, складається з трьох складових:

- якість організації бізнесу;
- якість продукції (товару / послуги);
- якість сервісу.

В першу чергу, клієнт безпосередньо буде оцінювати тільки якість продукту і якість сервісу. Насправді це і є якість організації бізнесу. Якість продукту і сервісу є результат роботи організаційної системи в цілому і окремих бізнес-процесів зокрема. Тому якісна організація бізнесу суттєво впливає на ступінь задоволеності клієнта товару або послуги, а технологія продажу впливає на лояльність клієнтів і сприяє підвищенню якості сервісу.

При відсутності стандарту кожен менеджер з продажу є носієм унікальних знань про компанію та продукт. У разі його виходу з організації виникають ризики втрати клієнтів і значні витрати - вже понесені витрати на його навчання і витрати на підбір і навчання нового менеджера.